

## บทคัดย่อ

182085

- ชื่อวิทยานิพนธ์ : การวิเคราะห์ความต้องการและพัฒนาศักยภาพการบริหารงานด้านการเงินการบัญชีของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร : ศึกษาเฉพาะภาคกลาง
- ชื่อผู้เขียน : กัลชญา เพชรล้ำ
- ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหาร)
- ปีการศึกษา : 2546
- 

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการและพัฒนาศักยภาพการบริหารงานด้านการเงินการบัญชีของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาบทบาทที่เหมาะสมของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรในฐานะผู้บริหาร รวมทั้งเพื่อศึกษาถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเกี่ยวกับการบริหารงานด้านการเงินการบัญชี ตลอดจนค้นหาถึงข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตร และนำไปใช้ในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมต่อไป

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี กาญจนบุรี ชลบุรี และฉะเชิงเทรา รวมถึงเจ้าหน้าที่ภายในของสหกรณ์การเกษตร และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่รับผิดชอบดูแลสหกรณ์การเกษตรแห่งนั้นๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น 133 ราย โดยใช้รูปแบบในการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กล่าวคือ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้บริหาร ซึ่งมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทำตารางไขว้

ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพการบริหารงานด้านการเงินการบัญชีของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรภาคกลางในภาพรวมนั้นจัดได้ว่าอยู่ในระดับสูงและเป็นเกณฑ์ที่น่าพอใจ นอกจากนี้ ผลการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการควบคุม ด้านการตรวจสอบ และด้านอื่นๆ พบว่า ในด้านการบริหาร การควบคุม และการตรวจสอบนั้น ทั้งผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ภายในสหกรณ์มีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า ระดับผลการปฏิบัติ

งานของผู้จัดการสหกรณ์ในหน้าที่ 3 ด้านนั้นจัดอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยในด้านการบริหารคิดเป็นร้อยละ 54.5 และ 42.5 สำหรับด้านการควบคุมคิดเป็นร้อยละ 56.8 และ 43.8 ตามลำดับ และในด้านการตรวจสอบคิดเป็นร้อยละ 63.6 และ 57.5 ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00 ในขณะที่ความคิดเห็นจากผู้สอบบัญชีเป็นไปในทางตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง นั่นคือ ในด้านการบริหารพบว่าร้อยละ 50 ของผู้สอบบัญชีเห็นว่าผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรยังทำไม่ได้ดีพอส่วนในด้านการควบคุมและด้านการตรวจสอบนั้นผู้สอบบัญชีเห็นตรงกันว่า ระดับผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรอยู่ในระดับที่ไม่ดีเลยคิดเป็นร้อยละ 50 เช่นกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00 นอกจากนี้ในด้านอื่นๆ พบว่าผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเห็นว่าตนเองนั้นมีระดับผลการปฏิบัติงานค่อนข้างดีคิดเป็นร้อยละ 38.6 ในขณะที่เจ้าหน้าที่ภายในสหกรณ์เห็นว่าผู้จัดการสหกรณ์มีระดับผลการปฏิบัติงานในระดับที่ต่ำมากคิดเป็นร้อยละ 23.3 ซึ่งตรงกันข้ามกับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีโดยส่วนใหญ่ที่เห็นว่าระดับผลการปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ ของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรอยู่ในระดับที่ไม่ดีเลยคิดเป็น ร้อยละ 68.8 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00

จากประเด็นปัญหาทั้งหมดที่พบ ผู้วิจัยสามารถนำไปสร้างเป็นหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารงานด้านการเงินและการบัญชี ได้ดังนี้

- หลักสูตรที่ 1 หลักสูตรเสริมสร้างเจตคติในการบริหารงานการเงินการบัญชี
- หลักสูตรที่ 2 หลักสูตรคอมพิวเตอร์เบื้องต้นเพื่อการบริหารงานการเงินการบัญชี
- หลักสูตรที่ 3 หลักสูตรการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร
- หลักสูตรที่ 4 หลักสูตรการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อการบริหาร
- หลักสูตรที่ 5 หลักสูตรการบริหารการตลาดเบื้องต้น
- หลักสูตรที่ 6 หลักสูตรการวิเคราะห์แนวโน้มการตลาดเพื่อการแข่งขันเชิงธุรกิจ
- หลักสูตรที่ 7 หลักสูตรการวิเคราะห์การลงทุนเพื่อการแข่งขันทางการตลาด

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป เพื่อให้การศึกษาถึงระดับความต้องการและพัฒนาศักยภาพในการบริหารงานของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเป็นไปอย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมถึงการบริหารงานในด้านอื่นๆ รวมถึงอาจทำการศึกษาแยกตามระดับชั้นหรือขนาดที่แตกต่างกันของแต่ละสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจถึงรายละเอียดในเชิงลึกยิ่งขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการสหกรณ์การเกษตรในแง่มุมอื่นๆ ต่อไป นอกจากนี้หากสามารถทำการศึกษาให้ครอบคลุมถึงสหกรณ์ประเภทอื่นๆ อีก 5 ประเภท อันได้แก่ สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ และสหกรณ์ออมทรัพย์ อาจทำให้เข้าใจและเห็นถึงความแตกต่างเกี่ยวกับวิธีการบริหารงานของสหกรณ์แต่ละประเภทได้ดียิ่งขึ้น

## ABSTRACT

182085

**Title of Thesis** : Need Assessment in Accounting and Financial  
Development Administration for Managers of  
Agricultural Cooperatives : Central Region

**Author** : Ms. Kanchiya Phetlam

**Degree** : Master of Science (Administration Technology)

**Year** : 2003

---

A conceptual framework of studying need assesment in accounting and financial development administration for managers of agricultural cooperatives was conducted in this study. The gap between management potential of the managers in accounting and financial development administration and what the people who has involved in their job leads to create training courses for developing.

The objectives of this study are : 1) to study the appropriate characteristic for the managers of agricultural cooperatives ; 2) to study the obstacles in acounting and financial administration ; and 3) to create training courses for managers to develop management potential in accounting ans financial administration.

The population of this study includes the managers of the agricultural cooperatives, the stuffs of the agricultural cooperatives who working with the managers and the auditors of the cooperatives auditing department which all are 133 cases. The 5 selected provinces in central region are Pranakomsriayuthaya, Lopburi, Kanchanaburi, Chonburi and Chachemgsao.

In this study, two research designs; both of quantitative and qualitative research, were conduted to test the model by the questionnaires and the in-depth interview. The statistics used for analysing based on percentage, mean and chi-square test method of cross-tabulation.

This study has found that the potential management in accounting and financial development administration of the agricultural cooperative managers has categorized in the high level. From all 4 sectors of the duty for the managers consist of management, controlling, inspection and the others. The managers and the stuffs of the agricultural cooperative have agreed in the high level of the first three sectors by 54.5% of managers and 42.5% of the stuffs in the management sector, 56.8% of managers and 43.8% of the stuffs in the controlling sector and 63.6% of managers and 57.5% of the stuffs in the inspection sector. On the other hand, the opinion of the auditors has completely opposite. 50% of the auditors has agreed in the "not good enough" level in the management sector. In the controlling and inspection sectors of the managers, 50% of the auditors have also agreed in the "not good at all" level. In the meanwhile, about the others sector 38.6% of the managers have agreed in the "quite good" level and 23.3% of the stuffs have agreed in the high level. On the other hand, 68.8% of the auditors have agreed in the "not good at all" level.

For all the issues that found in this study leads to create 7 training courses for the managers of agricultural cooperatives to develop management potential in accounting and financial administration which are ;

Course 1 : Strengthen attitude in accounting and financial administration

Course 2 : Basic computer for accounting and financial administration

Course 3 : Database of accounting

Course 4 : Budget analysis

Course 5 : Basic marketing

Course 6 : Marketing tendency analysis for business competition

Course 7 : Investment analysis for marketing competition.